

Skienfjordens mekaniske fagskole

Skienfjordens mekaniske fagskole, på folkemunne kalt TEKNIKER'N, sto ferdig oppført i 1895 i historistisk byggestil med rød teglstein. Fløyene og verkstedhallen bak og ut mot elva ble påbygd i 1922. Den Porsgrunnsbaserte arkitekten, Haldor Børve, tegnet praktbygget.

På grunn av industrietablering i Porsgrunn mot slutten av 1800 tallet, ble det stor etterspørsel etter ingeniører, teknikere og fagarbeidere. Da det fantes bare noen få tekniske høyskoler her i landet ble Porsgrunn en foregangs by når det gjaldt teknisk utdanning og Skienfjordens mekaniske fagskole var den eneste av sitt slag i Skandinavia.

Initiativtaker og igangsetter av en slik skole og utdanning var den oppfinnsomme og bereiste Rasmus J. Brønlund. (1824-1894)

Han startet undervisning på sin egen eiendom ved det mekaniske verkstedet på Vestsiden i 1884, og kalte skolen »Skienfjordens Skole til Uddannelse af mekaniske Arbeidere.»

Første året var det to elever, men året etter 15. I skoleåret 1894/95 var elevtallet 81 og de kom fra hele landet og de yngste elevene var helt ned til 15 år.

Hverken kommunen eller staten ville bidra med noe større økonomisk støtte, så bestyrer Brønlund var avhengig av private pengedonasjoner og også elevenes skolearbeider var inntektskilde. Enkelte år måtte han stenge skolen på grunn av gjeld og vanskelig økonomi.

I 1890 orket han ikke mere og overlot roret til Kristian Cato Elisa Dick, som nå fikk tittelen «direktør.» Dick var militærutdannet og styrte skolen med jernhånd:

Skolens reglement påbød elevene å møte opp 5 minutter før undervisningens begynnelse, »rene og ordentlig paklede.»

Skoleinstruksen omfattet også elevenes fritid: «Eleverne maa ikke uden direktørens tilladelse pa noen maade opptreffe offentlig, f.eks. ved dramatiske forestillinger, koncerter, turnfester m.m. De maa ikke uden direktørens tilladelse danne foreninger sig imellem, heller ikke opptages som medlemmer af andre selskabelige foreninger. De maa ikke uden direktørens tilladelse bo paa hoteller eller andre steder, hvor der drives cafe eller restaurationsvirksomhet, ligesom besøk paa saadanne steder kun undtagelsesvis maa finne sted. Spadserstokke maa ikke benyttes...»

«Direktør» Dick var en dyktig administrator og da skolens elevtall økte fikk skolen pengestøtte fra inn og utland og resulterte i at en tomt ble gitt fra statsråd Gunnar Knudsen på Borgestad og høsten 1894 ble grunnsteinen for et nybygg lagt.

Da staten tok over ansvaret for driften i 1895 var skolen sikret og endret navn til Skienfjordens Mekaniske Fagskole. Med bedre økonomi kunne skolen utvide og i 1911 ble en elektroteknisk avdeling igangsatt. For å få plass til avdelingen lot Dick sin leilighet i skolebygget bli omgjort til undervisningsrom, mens han selv oppførte praktvillaen i Jernbanegata. (nå kalt Holens gård ved Kammerherreløkka)

Etter Dick tok brødrene Kjølseth over, først H.E. Kjølseth og deretter hans bror Anton Kjølseth.

I 1994 ble skolen fusjonert inn i Høyskolen i Telemark og fylkeskommunen kjøpte bygget og drev Osebakken videregående skole her fram til 2007. Verkstedhallen på baksiden er omgjort til boliger 2 (tegnet av samme arkitektfirma som tegnet bygget, Børve & Borchenius) og var innflyttingsklare i 2012.

Fra 1905 hadde studentene et fast innslag i 17.mai toget, som ble kalt «Teknikertoget».

«Et fornøynelig intermezzo, det kosteligste musikkorps som hadde plass i den store høyvogn og de pussigste figurer vakte stor munterhet» Teknikertoget ble siden en fast tradisjon i byens 17.mai fest til langt ut på 1970-tallet, selv om skolens ledelse av og til kunne synes det gikk ut over sømmelighetens grenser.

Elever ved Skienfjordens mekaniske Fagskole med elevarbeider. År 1894

Elever ved Skienfjordens mekaniske Fagskole i maskinhallen. År 1894

Teknikeroppdrag foran fagskolen. År 1910